

SLOVENSKI NAROD.

Izbaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr. za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od štiristopenne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

„Desne roke“ grofa Badenija.

Odkar so izšle znane jezikovne naredbe ter so začeli opozicijski Nemci s svojimi obstrukcijskimi sredstvi delati nered v Cislitaniji, zatrjevali so vsi slovanski časopisi jednako: da so jezikovne naredbe le izgovor, le krinka rogoviljučim Nemcem, ki v resnici ne smatrajo naredb važnimi, da, ki so celo uverjeni o ničnosti teh naredb. Nemci rohne na shodih in v parlamentu v istini samo veled tega, ker so v večini Slovani, ne pa oni; vse kričanje radi jezikovnih naredb pa je le komedija, katere miha več ne verjame.

Da te slovanski časopisi niso motili, dokazuje sedaj vedno dobro poučeni in tudi z vladnimi krogi zvezani „Pester Lloyd“, ki je prinesel v članku „Pax Bohemiae“ odkrito izjavo, da so bile jezikovne naredbe le slepilo, le pesek v oči Čehov.

Birokracija avstrijska je znala prav macchiavellistično vso stvar prirediti tako, da niso imeli valed jezikovnih naredb Čehi prav nobene koristi, Nemci pa tudi nobene škode. Z navidezno brezobzirnostjo do Nemcev, s katerimi se niso vršila prej nikakoli pogajanja, je izdala vlada jezikovne naredbe, hoteč s tem privezati Čeha nase ter jih pridobiti za pogodbo z Ogersko. Ta navidezna brezobzirnost do Nemcev, ali do voditeljev čeških Nemcev, do Schlesingerja, Lipperta in tovarišev pa je imela tudi svoje macchiavellistične vzroke. Jezikovne naredbe — pravi „P. L.“ — niso bile nikdar resno mišljene, nego so bile izdane s tisto reservacijo mentalis, ki se je iskazala v vsej svoji komedijantski neodkritostnosti že 14 dni pozneje v famozni izvrševalni naredbi justičnega ministra grofa Gleispacha, v naredbi, ki je hkratu podrla vse ono, kar so naredbe Badenija sezidale. Izvrševalne naredbe so bile povsem nemožne; marsikatera določba v njih pa so bile naravnost monstrozne in nespametne. Avstrijska birokracija je hotela jezikovne naredbe vsekakor spoljati ad absurdum, zato jim je stavila v praksi nepremagljive ovire. Čehi so bili torej z jezikovnimi naredbami očitno prevarjeni.

Tu se je zopet iskazala resnica besed, izgo-

vorjenih na vseslovenskem shodu: nobena vlada ni Slovanom toli nevarna kakor avstrijska birokracija, ki se kaže že od nekdanj vsakemu političnemu napredku mej slovanskimi narodi kar najbolj sovražna.

Kaj pomagajo še toli pravične odredbe tega ali onega ministerstva, ako je moč avstrijske birokracije tako velika, da more izjaloviti že v naprej vsak uspeh?

In tako se strinjamo s trditvami „Pester Lloyd“, ki pravi, da je „za Avstrijo pač najbolj tucdrto dejstvo, da je od nekdanj že ne vladajo resnične vlade in deželna predsedstva, nego da jo vlada ona brezosebna, nevidna in neprijemljiva postranska vlada birokracije, ki je slična velikanskemu polipu in ki oklepa s svojimi esalkami ubogo Avstrijo čim dlje opasnejše.“

Ako naj se izpremeni v Avstriji rez zistem na dobro Slovanom, treba pred vsem korenitih izprememb v birokraciji. Pri korenju treba izrezati to bolezen avstrijskega upravnega življenja, sicer ostane navzlic slovanskim večinam in navzlic še toli pravicoljubnim ministerstvom vse pri starem.

„Šolski dom“ v Gorici.

Veda in omika, osebna poštenost in značajnost je prava podlaga napredku vsakega ljudstva. To merilo je treba tudi vzeti v roko, ako hočemo oceniti napredek tu ali tam. In ako to storimo ter si natanko ogledamo odnose in razmere na Goriškem, moramo pripoznati, da napredujejo Goričani istinito navzlic vsem oviram in zaprekam, ki se jim delajo od ljutih in zagriženih nasprotnikov in drugih merodajnih činiteljev.

Razumni in previdni voditelj goriških Slovencev, g. dr. Gregorič, je pa tudi dobro poznal ono točko, kjer je treba nastaviti vzvod, da se povzdigne pravi napredek njegovih rojakov. V mesta goriškem je videl na stotine mladine slov. starišev, ki je tavalala brezposelno po mestu ter se poizkuševala v mlaki moralnega propada. Zato je kljub velikim oviram osnoval v Gorici slov. ljudsko šolo, ki se je vedno bolj širila in je danes postala že

košato drevo, s katerega zajema goriška mladina krasnega sadu za svojo prihodnost. A v društvu z drugimi plemenitimi rodoljubi osnoval je tam tudi slov. obrtno šolo za dečke in za deklice in namerava osnovati še druge potrebne učne zavode, ki bodo vsem goriškim Slovincem v korist in ponos.

Za vse to je pa treba mnogo novcev; le „Slogini“ zavodi in otroški vrti na Goriškem stanejo preko 10.000 gld. na leto, in vse te stroške pokrivajo goriški in drugi slovanski rodoljubi z radodarnimi doneski. Kdor pazljivo sledi požrtovalnosti goriških Slovencev v tem oziru, ki stavijo tiho in radovoljno pri vsaki priliki svoj davek na žrtvenik domovine, mora pač pripoznati, da to ljudstvo zasluži in more dočakati boljšo osodo, nego je ona, ki mu je odmerjena sedaj.

Ker pa je poslopje „Sloginih zavodov“ svojina italijanska, za katero more plačevati „Sloga“ veliko najemščino, a je vrh tega še vedno v nevarnosti, da ostanejo označeni zavodi brez postrešja, sklenili so prvoborniki goriški zidati „Šolski dom“, kar je hvalevredno ter neobhodno potrebno.

Toda tako poslopje stane mnogo, in ker omagujejo že goriški Slovenci pod bremenom tolikega narodnega davka, je pač umevno, ako priporočamo tudi mi vsem Slovincem in rodoljubom, da prihité na pomoč našim bratom na jugu, ki bijejo ljut boj za svoj obstanek na skrajni meji naše mile domovine.

Darove sprejema predsednik društva „Šolski dom“, g. dr. Gregorič, ali denarničar prof. Ivan Berbuč. —

V Ljubljani, 29. septembra.

Grof Badeni in obstrukcionisti. „Slovo Poškie“ piše: Ako pametnejši in previdnejši člani mej levicariji niso doslej čutili, da so sokrivci ekscesov nacionalcev, ker so k vsemu le molčali, čutiti morajo to sedaj, ko so dospeli stvari do skrajnosti in ko je moral ministerski predsednik s samokresom v roki braniti svojo neomadeževano čast nasproti moču, ki se je kot državni poslanec vedel tako kakor se vedejo pculični pobalini. Ako ne izjavijo sedaj previdnejši elementi mej Nemci —

LISTEK.

Š a h - m a t.

(Novela. — Spisal Iv. N. Vrtinik.)

(Dalje.)

„No, soproga inženerja že menda nima onega instinkta; saj se je njen mož vedel tu, kakor bi bil še samec. Včeraj sem izvedela, da je oženjen. Me se nisva mogli dovolj načuditi.“

„Ti je li sam dejal to?“

„Kaj še! Meni ni nikdar ugajal; zato tudi nisem hotela občevati z njim. — To zanimivo novico sem pa izvedela iz neke dopisnice, katero mu je pisala soproga... Ker vem, da nisi malenkostna, in me gotovo ne ovadiš, evo ti prepis!“

Ana je pač videla črno na belem, a čitati ni mogla; slovke so kar skakale in plesale pred njenimi očmi. A poznavljala si je vedno in vedno, da mora ostati mirna. Zavidnici naj ne opazita, kako strašno trpi! — Sicer pa jo bočeta le skušati; to vse je ostudna laž, katero sta si izmislili, da utolažita pretkanki svojo radovednost. — Pa ne! Ničesar ne bočeta izvedeli! Prav mirna hoče biti; celo posmehovati se jima hoče.

Poležala je listek zopet na mizo, a kmalu potem se je začela — kakor nevedo igrati z njim,

počasi ga je zmučkala in obdržala v roki. — Postajala je čedalje živahnješa; s humorjem je šibala svoji obiskovalki, kateri sta se v zadregi pogledovala, češ: kaj nama je storiti?

Kmalu sta se poslovili. — Obe sta bili razkačeni. Ves popoldan sta že snivali o tragediji, katero bo povzročila njiju novica. Tončka je v svoji priveliki skrbnosti vtaknila tudi stekleničico vonjave vde v žep, kajti bila je preverjena; da se Ana onesvesti. — A nič vsega tega! Ostala je mirna; celo rogala se jima je... Dasi sami dobri igralci v življenju, zdelo se jima je vendar uprav nemogoče, da Ana ne bi bila iskrena... „Ne, tako samostajejanje je nemožno!“ sta dejali obe.

— „Pa nad vse je vzvišena! Vsako stvar mora pobijati. — Si li čula, kako je govorila o moški zvestobi? — Zdi se mi, da se je vse naučila iz kake knjige.“

„Hā, hā, vraga je ženska kriva, pravi; moške zagovarja le zato, da se jim bolj prikupi.“

— „Dā, vraga hoče vloviti v svoje mreže, ne ljubi pa nikogar!“ — — —

Da bi bili čuli tedaj zlobnici Amo, bili bi s svojim uspehom izvestno zadovoljni. — Jedva je bila samā, omahnila je obupana na stol. Toliko zatajejanje jo je strašno utrudilo...

„Kako brezumna sem! Tem zlobnim oprav-

ljivkam bi bila za hip skoro verovala... Joj, kako žalosten bi bil moj Ferdo, da me čuje! — Kako sem mogla le za trenutek dvomiti nad njegovo iskrenostjo! —

„Tu imam še prepis one dopisnice! — Hā, lažjivki! Vse sta si sami izmislili! Vem, skušati sta me hoteli. Gotovo sta se že veselili, kako se bom pred njima zvijala v neznosnih bolečinah! Da, to bi jima bila največja slast. — Fej, na tako okruten način sta hoteli izvabiti iz mene sladko tajnost! A ni se jima posrečilo! Ostala sem vsaj na videz povsem mirna.“

„In vendar je vse kar vrelo po meni, ko sem čula, kako grdo ga opravljata. Je-li sem prav storila, da sem molčala? Zakaj jima nisem pokazala vrat? — Včasih sem sanjala kaj neprijetnega; dasi nisem praznovernna, vznemirjal me je tak sen po več dni. Ker vedno sem morala misliti nanj. Tudi ta-le dopisnica je za me nekaj tak sen. Lehkim srcem prisežem, da ne verujem ničesar... a vendar, vendar sem razburjena. Zato napišem še danes pismo njemu. Vse mu obstanem. Morda bo nekoliko hud, a vendar me lepo potolaži, da zabim takoj te grde sanje.“

* * *

Sto li že kdaj opazovali lahkokrilega metulja, ki je sedel na nežno cvetko, jej pritiskal žaren po-

ne da bi zapustili svoje opozicijo — da take dogodke obžalujejo, ako ne poskrbe, da se ne rušijo etične podlage konstitucionalizma in parlamentarizma, tedaj moramo prorokovati, da razpade kmalu centralni parlament v sedanjih sestavi in s svojimi sedanjimi atributi. Razpad parlamentarizma je neizogiben, ako se mu izpodmaknejo etične podlage. — Ako je „Slowo Polskie“ dober prorok, potem je razpad parlamenta gotov. Nemci ne bodo nikdar izrazili obžalovanja, da se tako gazi vsaka morala v parlamentarnem življenju, in surovosti nemških obstrukcionistov se ne ublaže same od sebe nikoli. Saj je značilno za liberalno časopisje, da je samo jeden liberalen časopis grajal Wolfa radi njegovega surovega, pobalinskega vedenja, dolim se vsi drugi strinjajo z njim, ter da ga celo parlamentarci à la Gross, Menger, Funke, Pergelt in dr. skušajo v surovosti posnemati. — Tudi „Lipzer Volksblatt“ piše, da se parlamentarni odnosi ne morejo več vzdržati in da so dospeli stvari do razpada. Zato je katol. narodna stranka označila v poslednji klubovi seji svoje stališče in povdarila vnovič svoje zahteve. Vse to je združila v spomenici, katero izroči parlamentarni komisiji. Parlamentarna komisija ima v četrtek sejo, morda v notranjem ministerstvu.

Mladočeški strankarski shod. V ponedeljek so imeli mladočeški drž. in dež. poslanci v Pragi shod, na katerem so se zjediniili glede predlogov za v torek vršeti se shod čeških zaupnih mož. Shoda, ki je trajal od 3.—7 ure popoldne, se je udeležilo okoli 70 poslancev. Predsedaik je bil vodja mladočeškega eksekutivnega komiteja, dr. Skarda. O izidu shoda, ki je bil zaupen, so izšli poslanci naslednji komunisti: Predsedaik se je spominjal umrlih članov, Gustava Eima in Julija Gregra, katerih spominu na čast so prisotni vstali. Nato je označil predsednik namen shoda ter je stavil v imenu eksekutivnega komiteja glede formalnega obravnavanja konferenčnih točk te le predloge: O vseh predlogih eksekutivnega komiteja naj se vrši le jedna debata. O posameznih predlogih naj se posebej glasuje. Vsak govornik sme govoriti k večjemu deset minut. Ti predlogi so bili sprejeti. Referent eksekutivnega komiteja, dr. Harold, je poročal potem o korakih mladočehov v zadojem zasedanju ter je utemeljeval resolucijo, ki naj bi se predložila zaupnim možem. Debate, ki je trajala štiri ure, se je udeležilo do dvajset govornikov. Resolucija, obstoječa iz štirih delov, je bila skoraj soglasno sprejeta. Končno so sklepali poslanci glede bodoče državno-zbornske obravnave o avstrijsko-ogerski nagodbi.

Češko poljski zaupni shod v Moravski Ostravi V veliki dvorani „Narodnega doma“ se je zbralo v nedeljo nad 600 ljudij iz čeških in poljskih delov Šlezije ter vsi češki in poljski poslanci Šlezije. Najprej so poslali cesarju udanostno branjavko, nato so poslanci dr. Stradil, dr. Gruda in deželni sodni svetnik Hruby v češkem, poslanci Swiezy, Cienciala in dr. Michejda v poljskem jeziku razjasnjevali narodne razmere v Šleziji ter odločno protestirali proti sklepu nemškega ljudskega shoda v Tešinu. V smislu govorov poslancev so bile jedno-

glasno sprejete resolucije, ki izražajo pred vsem polno češko-poljsko solidarnost v Šleziji, ki zahtevajo enakopravnost v uradu in šoli, podžavljenje Opavskega češkega in Tešinskega poljskega privatnega gimnazija pa ustanovitev češko-poljskih učiteljskih in obrtnih šol. Zlasti pa se je zahtevalo, da se na slovanskih ljudskih šolah odpravi nemški učni jezik. Sprejela se je tudi resolucija, ki odobrava politiko desnice ter obsoja nemško obstrukcijo, zajedno pa zahteva, naj slovanski poslanci v šlezijemskem deželnem zboru odeslej odločnejše in brezobzirnejše zahtevajo slovanske pravice. Gališki poslanec iz skupine Stojalowskega, dr. Danielak je izrazil shodu svoje somišljenstvo. S pesmijo „Se nam Poljska ni propala!“ se je zaključil shod.

Gladstone, ki je že tolikrat obsodil orijentsko politiko Evrope, izrazil se je tudi pri mirovnem sklepu Turčije z Grčijo jako ogorčeno. „Daily Chronicle“ objavlja Gladstonejevo pismo, v katerem pravi: 100.000 Armencev so Turki pomorili, a Evropa ni storila ničesar, da se taka zločestva več ne dogode, nego se je potegnila celo za — morilca. Turčija je sedaj močnejša kakor kdaj po Krimski vojni. Grčija ni bila kot kraljevina še nikdar toli šibka. Vsega tega je kriv evropski koncert, t. j. mejseboj za-vist in nezaupanja mej vevlastmi.

Radi egipčanskega vprašanja. Angleži se čutijo v Egiptu kakor bi bili doma. Temu se je uprl sultan kot suvereni Egipta ter je v not, razposlani vsem vevlastim, zahteval, naj angleške čete zapuste Egipt, kajti v deželi vlada sedaj popoln mir in nadaljna prisotnost Angležev le draži domačine. Na to željo sultanovo se je odvala najprej Rusija s cirkularno noto, v kateri je zahtevalo sultana podpirala. Egipt naj ostane samostojen pod turško suvereniteto in Sueški kanal naj bo zopet prost, kar nujno želi vsa Evropa. Vlasti se seidejo po svojih zastopnikih na konferenco v Carigradu ali v Peterburgu, da rešijo končno egipčanska vprašanja. Vzrok vsemu pa je neprestano prodiranje Angležev proti Chartumu in njihovo oblastno vedenje napram domačinom in turškim uradnikom.

Dopisi.

S Koroškega, 28. septembra. (Najnovjši naši prijatelji?) Polika mi je bila že zadnjič dana, ko sem vam poročal, da se naša nemška katoliška stranka z vso odločnostjo upira pripoznanju resolucij vseslovenskega shoda. Oja niti najmanj ne kometira z njimi, saj smo Slovenci po številu tako majhen narod nasproti močnemu nemškemu narodu, pa toliko ugodnostjo hočemo in zahtev stavimo. Tako je pisalo glasilo te stranke, „Kärntner Zeitung“, katero podpirajo tudi nekateri Slovenci. Očilo senzacija pa je povzročil strupeni dopis iz Celovca v dunajskem „Vaterlandu“ z dne 24. sept. Dobro nam je znana oseba, ki je napisala one „šmarije“. To je glasoviti nemški baron Mandořff kateremu so že povsod slovo dali, in ki sedaj nima drugega opravila, kakor da pisari dunajskemu listu „Vaterlandu“. Oglejmo si tedaj nekoliko njegov dopis! Napisal mi je: K ljubljanskemu kongresu; Veliko-Slovenija, 50 službenih let. Kaj pravimo mi k temu? Nič? popolaoma nič, saj smo že navajeni takih sentimentalnih fraz. G. dopisnik pripoveduje mej drugim, da je nemška konservativna stranka

edina naša zaščitnica. Kda se k temu ne smeje? Sedaj smo jo spoznali po najnovejši izjavi njenega zvestega pristaša barona Mandořff. Ničesar dobrega nimamo pričakovati od nje. Če nas taka stranka, ki stoji na katoliški podlagi, tako tebi in meni nič napada in v ozadje devlje, potem ni misliti, da bi mi z njo še simpatizovali. Kar se tiče petdesetletnice dež. predsednika, glede katere nam omenjeni dopisnik predbaciva, da je neumestno, da ravno mi Slovenci Schmidt-Zabierowa nismo hvaležni, češ, da je on, čeravno ne v narodnem, vendar pa v socijalnem oziru veliko pomagal, je res pomilovanja vreden ta baron, ki tako korenito pozna naše težnje. Koliko je vendar storil ta preblagorodni deželni predsednik? Sto in sto gl vpije: Nič! Mi naj bi takega moža vzeli v naročje in nosili, ki nam je toliko krivic provzročil? Mar ni deželni predsednik sam največ kriv, da koroški Slovenci še sedaj nimamo šol v materinem jeziku? O drugih velikih krivicah, katere je večinoma le on provzročil ali pa provzročiti pomagal, niti ne govorimo, ker so se že neštokrat premlevali. Dopisnik pravi, da je imel dež. predsednik vedno dobro voljo za vse prebivalce, pomisliti je pa treba, da dobri volji navadno sledi tudi dejanje, tega pa on nikoli ni pokazal. Še za to se ni pobrigal, da bi se dravski breg na državne ali deželne stroške primerno uravnil, da morajo sedaj ubogi prebivalci iz gorskih krajev sami in na svoje stroške hoditi v dolino gradit, da jim voda ne odnese še one peči zemlje, katero imajo. Kaj ni to dolžnost dežele in države? Toda država se ni pobrigala za te — slovenske — prebivalce, ker ta „slavni“ deželni predsednik ni znil besedice na merodajnem mestu. Očilo slučajev bi lahko še navedli, kjer nam deželni predsednik ni bil samo nensklonen nego naravnost sovražen. In Slovenec naj bi vsled tega pokladal lavorikovih vencev k nogam temu „nepriustranskemu“ dež. predsedniku? Naj bi mu poljuboval roko, katera ga je večkrat občutno tepla? Obrnimo se od njega proč in pokažimo mu hrbet! Točko o Schmidt-Zabierovih „velikih“ zaslugah za koroške Slovence! G. dopisniku v „Vaterlandu“ svedea ne smemo v zlo šteti, da nam priporoča deželnega predsednika tako toplo, kakor Čed svoj jesi, ker vemo, da je ta dopisnik-baron prav za prav lakaj predsednika-barona. Lakajski baron že ve, kja ga čeraj žuli. Nadalje čveka v svojem dopisu nekaj o vseslovenskem shodu, trdeč, da so želje Slovencev neizpolnjive. Treba je samo dobre volje in vsi gospodje, ki so v zvezi z nemško katoliško stranko koroško, bodo menda že pripoznali, da smo Slovenci jednakovredni z ostalimi narodi v Avstrij, vsaj plača davek slovenskega kmeta isto kar vsakega in tudi duša slovenskega kmeta ima tja priti, kamor nemška. Končno pravi dopisnik, da naj bodo koroški Slovenci prepričani, da nobeden na svetu nima za nje tako globoko vkoreninjenega čutstva pravičnosti v sebi, kakor ravno nemški konservativci. Kako farizejski je vendar to. Prav hvaležni smo vam gospod baron za ta dopis v dunajskem „Vaterlandu“, ste se vsaj z vašo stranko vred pokazali zopet v pravi luči, tako, da se bodo Slovenci vedeli v bodoče ravnati.

Ljubljanske zdravstvene razmere l. 1896.

(Iz poročila mestnega fizika dr. Koptive.)

Ugodne zdravstvene razmere deželnega stolnega mesta Ljubljane v letu 1895. trajale so v polnem obsegu tudi v 1896. letu, da izboljšale so se celo izdatno.

Dalje v prilogi.

ljub ter pokušal njen med? — A kmalu se ga je rasil, preširno se vzdignil v zrak, da si poišče novih, lepših cvetk in slajšega medu — In se vam li ni v takih prilikah kar nehoté vsilila misel na nekaterike, ki delajo prav tako?

„Po cvetkah ti vesel frfraš,
In sreblješ med iz sladkih čas;
A ko s cvetu na cvet hitiš,
Li slutiš, kak spomin pustiš?“

Preteklo je skoro mesec dnij. Ana je nestrpno čakala na kak odgovor svojega ljubega, a ne duha ne sluha ni bilo o njem. — Kako strašno je trpela, more razumeti le oni, ki je kdaj že sam obupaval nad ljubljanim bitjem, ki je v povračilo za brezmejno ljubav prejel — prezir. — Početkom je bila v nervoznih skrbeh, češ: „Izvestno je obolel, sam leži kje, zaman stega roke po svoji Ani! Tako daleč sem od njega, on pa morda — umira.“

Srce jej je krvavelo. Pozno v noč je bdela, a kadar jej je spazec zatisnil oči, tedaj je sanjala strašne prizore. Sedaj je videla svojega dragega že mrtvega. Drugič zopet s'a se sprehajala ob bregu Save; kar mu je zdrenila noga in izginil je v valovih peneče se vde. — Zopet jedenkrat je stopila v sobo svojega Farida, a kaj je videla tu? Na njegovi strani je sedela mlada gospa, ki je imela v naročju lubeznivo dete... Srce jej je odrvenelo;

ko se je oglasil inženér: „Glej, Ana, to je moja ženka in tu moj sin!“ Še jedenkrat je pogledala ljubko sliko, potem se je zgrudila osveščena na tla. Prestrašena je planila iz s'a po konci.

„To ni le prazen sen, to je gola istina,“ je bropela po vsem životu drhté.

„Dosti dolgo sem se branila neznanosti misli; sedaj ne morem več. — Oa me je goljufal; nikdar me ni ljubil, bila sem mu le v zabavo.“ —

Postala je divja.

„Sedaj šele vem, zakaj mi je vedno tako toplo prigovarjal, naj ohraniva razmerje za se... Fej, neznačajni malovredneži! — Takega človeka sem ljubila?! Jaz sem ga ljubila?!“

Skočila je iz postelje ter obupao begala po sobi sem in tja.

„Je-li mogoče? Je-li mogoče? — Ne, ne, saj ni res, to bi bilo prestrašno, prekruto! A vendar! — Oa dopisnica, katerej nisem hotela verovati, — njegov molk — in če motrim vse njegovo vedenje: li ni dokazov dovolj? Vse je torej le — varka?! — Ljubezen, zvestoba, — vse — nič?! Vse lažnjivo, — publika pena! Proklet bodi lopov! Komu naj bi še verovala, kaj naj mi bo sveto, ko mi je neramno lagal on, katerega sem ljubila, kateremu sem brezpogojno zaupala?! V glavi se mi vrti, nekaj me grize, — mraz in vročina me spreleta-

vata; — bolna sem na duši in telesu. — Do jutra le še zdihuj, le joči in tarnaj, a potem se moraš kazati mirno, zadovoljno, srečno! Nihče naj me sluti, kolika poniževanja je prestala Ana! — Čemu neki? Rogali bi se mi! Nekateri bi me milovali, a prav tega ne trpim!... Zavida naj me vsakdo, — obžaluje — nihče! — Škoda, da ne bo mogel nihče hvaliti moje igralske umetnosti, ker ne bo nihče vedel za njo.“ —

Iz praj se jej je izvil globok vzdih. Krčevito je začela plakati...

„Moj Bog, kako sem ga ljubila! — In ta ljubezen mi je dajala veliko duševno moč. Postala bi mu bila krepostna, plemenita, požrtvovalna družica. Da bi ležal mrtev pred menoj, lažje bi mi bilo, svesta si, da me je resnično ljubil do smrti. — Tako pa si moram reči, da me je kruto — varal. Je li vedel, kako vroče ga ljubim?! A s to ljubeznijo sem izgubila vse, vse. — Sedaj ne čutim več v sebi kreposti, biti dobra. Vsako hudobijo bi lahko izvela... Ljudje pravijo, da je žena angelj ali pa — hudič. In res je to! Čemu te solze? Jih je li vreden? — Saj ga sovražim, zaničujem!...“

Tedaj pa se je spomnila, da je vse zaničevanje zapeljivca ne reši — sramote, in iznova je obupano plakala ter kovala načrte, čudne načrte...

(Dalje prih.)

Naravno in neprisiljeno da se ta ugodna okolnost tolmačiti zopet z izrednimi življenjskimi razmerami, ki so vsled usodepolne potresne katastrofe nastale v našem mestu in ki so v preteklem letu pričele polagoma izgubljati svoj provizorni značaj, ter dobivati stalnejšo, na zdravstvene razmere na šega prebivalstva pa tem bolj uplivačo obliko.

V tem obziru omeniti je v prvi vrsti veliko število onih poslopij, v katerih se je gnetlo prebivalstvo v zadublih in nezdravih prostorih ter v istih našlo prerano smrt. K sredi izginilo je mnogo takih zgradb, ki so bile gnezda tuberkuloze in skrofuloze, za vselej s površja, ter so se vsaj deloma že nadomestile s poslopji, ki ustrezajo najmodernejšim higijeničnim zahtevam.

V tem oziru je opozarjati na Lingarjeve ulice, sv. Petra cesto, Kolodvorske in Gospodske ulice, na Stari trg itd. in konstatovati z zadoščenjem, da bode še znatno število takih, vsem poskusom asanacije nasprotujočih utrdb umaknilo se napredujoči regulaciji mesta.

Kdor je imel priliko občevati v takih revnih stanovanjih, bil si je takoj avest, kako neugodno so morala upljevati na človeško zdravje, kdor pa si je ogledal tak objekt za časa podiranja in kdor je svojo pozornost obračal trohelemu in zaduhlemu stavbinskemu materialu, njegovemu mrtvaškemu duhu ali celo z gnojnico napolnjenim tlom, moral se je čuditi, da je sploh bilo mogoče bivati v takih prostorih. In če tudi iz daleka ne vsa, pala so vsaj najslabša teh slabih stanovanj kot žrtve potresa in regulacije, in z njimi naj izgine tudi možnost, da so zdravi reditelji v kljub vse zdravniške pomoči vzredili pet do šest, ali pa še več skrofuloznih otrok. Iz podrin te istizite človeške bede naj se razvije nova Ljubljana, ob enem pa naj se po mladi in bujno prospeva njeno zdravje, dokler ne izginijo zadnji sledovi naše mesto stigmatizirajoče visoke umrljivosti valed tuberkuloze, in to bi bil gotov najlepši uspeh onih milijonov, katere so po žrli potres in njega nasledki.

Leto 1895. prisililo je prebivalce goti označenih hiš, da so si poiskali prebivališča v barakah, po zmagi pa v vojašnicah, v deželni bolnici v cukrarni itd. Leta 1896. pa je že našel, če tudi le majhen del prebivalcev prostora v novo zgrajenih, zdravih stanovanjih, tako da so se stanovanja za silo vecinoma lahko izpraznila. Seveda stanovanja za delavce še nikakor ne zadostujejo in tem teja se pričakuje dogotavljenje delavskih hiš, katere gradi dot onno društvo, in tem teja se pričakuje nadaljni sklepi tobačnega erarja v tej zadevi, kajti v tem vprašanju navezana je mestna občina vsakega na javno dobrodelnost, ker privatni podjetniki ali še kulant ne morejo nikakor od pomoči še vedno ob stoječemu posmanjkanju delavskih stanovanj.

Ako računimo letni zaslužek navadnega delavca na 300 gld (znaten del delavskega stanu pač ne doseže te svote!) in ako računimo šteti del plače za stanarino, potem je pač umevno, da je z ozirom na določila novega stavinskega reda, po katerih so podstrešna in podzemeljska stanovanja skraj polnoma izključena in po katerih mora vsako stanovanje obsejati vsaj jedno sobo in kuhinjo itd. zgradba takih stanovanj za letno najemščino 50 gl. pač popolnem nemogoča.

Z druge strani mora magistrat delovati na to, da se polagoma asanirajo in izboljšajo še obstoječe, brez izjeme nezdrava delavska stanovanja, in tako velikemu delu naših delavcev ne preostaja nič drugega, nego iskati zavetja v okolici, kjer sedaj še smejo obstati cene stanovanja, ki pa imajo vse one nedostatke, kakor ljubljanska.

Da po do sedaj rečenem postane umevno, kake so bile stanovanske razmere l. 1896. v našem mestu, kjer se je število delavcev silno pomnožilo (pri ohr. bolniški blagajni ljubljanski bilo je zavarovanih okolo 8000 delavcev!), naj bode omenjeno, da so si tukajšnji stavbinski podjetniki pomagali s proviziornimi barakami, katerih zdravstvena naprava je več ali manj zadostovala poblevnim zahtevam.

Kako bi bilo sicer mogoče, da se v kljub naj neugodnejšim vremenskim razmeram in valed tega izredno majhnemu zaslužku v vseh teh prenapolnjenih stanovanjih ni opazil niti eden slučaj infekcijske bolezni in so tudi sploh zdravstvene razmere v istih bile precej povoljne? Nasprotno se morajo opazovalcu teh stanovanj za silo ježiti lajše, če si ista ogleda iz moralnega in požarno policijskega stališča.

Za srednji stan naših delavcev (k tem je štati obrtne pomočnike, železniške služabnike, kakor spre vodnike itd.), kateri zmerejo za stanovanje letnih 90 gld. ali 100 gld., — preskrbela so se stanovanja v vzornih delavskih hišah. Želobog stojé te hiše na zemljiščih, katere bi se iz higijeničnih razlogov ne bila smela nikoli parcelirati in zazidati, kakor n. pr. v Paulah, na Karloviški zemlji itd. (Dalje prih.)

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 29. septembra.

— (Priatelji slovenskega gledališča) Že včeraj smo omenili, da vse lože za slovenske predstave še vedno niso oddane. To ni dobro znamenje za prihodnost. Ne da bi radi tega obupavali. Prav letos se je izkazala požrtvovalnost narodnega občin-

stva — ali naj rečemo nekaterih narodnih gospodov, kateri morajo pri vsaki priliki biti plačniki? — kajti dobilo se je zagotovilo, da se z izrednimi prispevki pokrije stari dolg „Dram. društva“ in se je v ta namen nabrala tudi znatna svota. Vzpričo taki požrtvovalnosti se ni ničesar bati, a žalostno je videti, da ljudje, ki hočejo veljati za narodne in ki hočejo v javnosti igrati važno ulogo, ne storé čisto nič za naše gledališče. Tak je na primer dež. primarij dr. Vinko Gregorič. Moži bi lahko imel ložo, a ne samo da je nima, celo k „Dram. društvu“ ni pristopil, dasi je bil povabljen, celo revnih 2 gld. društvenine ni hotel plačati! Tudi Koblarja iščemo zaman mej člani „Dram. društva“. Vzlic temu se drzneta moža v svojem umazanem lističu intendanci še groziti. Prepričani smo, da bodeta v „Dhurju“ skušala slovenskemu gledališču kar mogoče škodovati, in da bodeta pri tem plemenitem delu hodila roko v roki z našo uradno „Laib. Zeitung“. Ta uradni list, ki dela za nemško gledališče največjo reklamo, doslej slovenskega gledališča še omenil ni in se vede, kakor da slovenskega gledališča v Ljubljani niti ni. Kako malenkostno nagajivo je uredništvo „Laib. Ztg.“, svedoči naslednje, na sebi smešna ali značilna dogodbica. Intendanca je dostavila uredništvu ljubljanskih dnevnikov legitimacijo za prosti vstop k vsem predstavam. Iz posebne obzirnosti je odkazala „Laib. Ztg.“ kar dva in še foteljska sedeža, a stozila je grozno napako, da ni poslala legitimacij v kuvertu. To je uredništvo uradnega lista smatralo za izraz nezadostnega spoštovanja in radi tega ni hotelo vzprejeti legitimacije, dočim sta jo oba druga dnevnika brez ugovora sprejela, ne da bi se čutila užaljena. Vemo, da uredništvo „Laib. Ztg.“ ni bilo vedno tako rahločutno, in prepričani smo, da bi tudi sedaj ne bilo tako oblastno, ko bi ne imelo instrukcij Čedalje očitnejše se kaže, da je prezid jalea pisarna c. kr. deželne vlade tisti kraj, kjer se je uredništvo „Laib. Ztg.“ narzelo sedanje svoje ošabnosti in svoje antipatije proti slovenskemu gledališču. Bodi že kakorkoli! „Laib. Ztg.“ postopa napram slovenskemu gledališču tako, kakor da hočejo gospodje — boj. Doslej je vodstvo slovenskega gledališča živeło z nemškim v miru, dasi je časih bilo treba velike potrpežljivosti, a če hočejo gospodje boj, naj ga imajo! Otvorili ga bomo s poročili o nemških predstavah.

— (Nova sezóna) V petek, dne 1. oktobra se začne nova sezona našega gledališča za katero je intendantica sestavila bogat in jako raznovrsten, vsem opravičenim zahtevam ustrezajoč program. Že ta program, za čigar dejansko izvršitev je vse preskrbljeno in pripravljeno, kaže jasno, da se naše gledališče povzdiguje sicer počasi, a sigurno na vedno višji nivo, in da vzlic vsem denarnim stiskam v umetniškem oziru čedalje lepše napreduje. Sezóna se otvori s klasično veseloigro, s slavnim „Trgovcem beneškim“. Že ime največjega dramatičnega pisatelja vseh časov, že ime Shakespeara kaže, kako razumeva vodstvo našega gledališča svojo nalogo. „Trgovec beneški“ je naj-interesantnejša vseh Shakespearovih veseloiger, delo polno poetičnih krasot in jako zanimivega dejanja, tako, da po vsi pravici zavzema jedno najodličnejših mest v svetovni književnosti. Izmej Shakespearovih iger se „Trgovec beneški“ poleg „Hamleta“ in „Romea in Julije“ najčesteje predstavlja in je na repertoarju vseh gledališč, katere poznajo in izpolnjujejo svojo umetniško nalogo. Ne dvomimo, da doseže to delo tudi na našem odru največji uspeh, toliko bolj, ker je vestno in natančno naučeno in pripravljeno.

— (Desetletnica kluba slovenskih biciklistov „Ljubljana“) Danes zjutraj pridele so se vstopnice za dirko razprodajati. Povpraševanje po njih je jako živahno in se je že v teku dopoldneva razprodalo mnogo lož in sedežev. Kdor želi torej še kak sedež ali pa ložo, obrne naj se v kratkem do gg. J. Lozarja ali F. Šaškarka. — Gosp. funkcionarji, kateri so bili tako prijazni in so vzprejeli za dirko od odbora jima naloženi posel, prosijo se, da se izvolijo gotovo potruditi jutri in pojutrišnjem, t. j. v četrtek, dne 30. t. m., in v petek, dne 1. oktobra, ob 5. uri popoldne na dirkališče. — V četrtek, dne 30. t. m., vrši se ob 8. uri zvečer sestanek vseh v Ljubljani bivajočih članov kluba v srho poznenka, kako se bode vršil korso in kake skupine se bodo aranževale. Lokal: spodnja kavarna v „Narodnem domu“. — Klub oddaja svojim članom proti poprejšnji povroiti vseh troškov, katere je imel pri naročitvi, lepo izdelane okraske iz umetnih cvetic. Napravil jih je dunajski Čeh, g. Ferd. Nylahsy. Izbrati si more vsakdo okrasek s posredovanjem blagajnika,

g. Frana Gombača; spravljeni so okraske v klubovi sobici v „Nar. domu“. — Prijave za korso vzprejema tajnik, g. Fran Souvan mal. in vsak član dekoracijskega odseka, oziroma tudi blagajnik. — Prijave za skupni obad dne 3. oktobra naj se pošiljajo tajniku. — Zanimanje za desetletnico uba slovenskih biciklistov „Ljubljana“ je jako živahno. Včeraj je bil zaključek prijav. Prijavilo se je 32 dirkačev, vsak izmej njih k več točkam. Razna domačih došlo so prijave iz Trsta, iz Celja, iz Gorice, iz Zagreba in iz Prage. Iz Zagreba pridejo vsi znani hrvatski championi, iz Prage nas posetita češka prvaka Kolesa in Kopf. — Darilo za dirko se bodo izpostavila v petek, soboto in nedeljo pri gg. Gričarju in Mejaču, katere sta bila toliko prijazna in sta klubu odstopila za omenjene dneve jedno svojih izložb. — Zlobni neprijatelji so raznesli vest, da misli odbor dirko in slavnost zopet preložiti; temu nasproti konstatujemo, da so vse priprave že dogotovljene, in da se gg. dirkači tudi že vsak dan trenirajo. Naša parola bode torej v nedeljo, dne 3. oktobra t. l.: Kvišku, vse na dirkališče!

— (Blagoslovljenje zvonov za mestno župno cerkev pri Sv. Jakobu) se je vršilo danes, jutri dopoldne pa se zvonovi prepeljejo iz Samasove tovarne in se obasijo v zvonik.

— (Fotografije gledališkega osobja) so razstavljene v izložbi g. Vasa Petričiča na Mestnem trgu. Fotografije so jako lepe in obujajo mnogo zanimanja.

— (Obstrukijske dopisnice) s primerno alegorično podobo in napis „Haw g mit der Sprach-Verordnung“ — „Einig und stark, deutsch bis in's Mark“ ponujajo se v razprodajo tudi — slovenskim trgovcem. Vrli nemški rodoljubi, ki usi ljujejo te karte, pač vedo, da denar ne diši, a hvala Bogu, mej slovenskimi trgovci ni kukavic, da bi prodajali te karte!

— (Izpred celjskega porotnega sodišča.) Olgovorni urednik „Slov. Gospodarja“, Ferik, je bil pri včerajšnji obravnavi o tožbi valed žaljenja na časti obtožbe oproščen.

— (Južnoštajerska hranilnica v Celji) sklenila je dne 28. t. m. pri svoji plenarni seji, da obrestuje tudi znanprej vloge po 4% in da ne bode odtegnila strankam od obresti nobenega davka, tako tudi rentnega davka ne; dalje da obrestuje vloge od vsakega 1. vloge slededečega meseca in da prevzame hranilnične knjižice družih hranilnic ne da bi prenehalo obrestovanje. Vsakemu se pošljejo položni listki, tako da se vlaga brez poštnih troškov.

— (Iz Gradca) se nam poroča, da je ondu umrl obče znani krojaški mojster gospod Mihael Razlag. Pokojnik je bil doma iz ljutomerskega okraja, a dasi je živel v pomemnem mestu, bil je vedno vrl narodnjak. Naj v miru počiva!

— (Umrl) je v ponedeljek, dne 27. t. m., v Dobri vasi na Koroskem ondotni prost č. g. Ivan Marinič v starosti 65 let. Pokojnik je bil vzoren duhovnik in vrl narodnjak ter zvezdoslovec. Naj v miru počiva!

— (Iz celovške okolice) se nam poroča: Veliko zanimanja je obudilo, ko se je raznesla vest, da je na novi Humberški cesti relief-spominek dež. predsednika Schmidt Zabičowa razbit. To je spominek na tisti imenitni (!) cesti, za kojoj si je baron Schmidt po mnenju okrajnega glavarja Mac Nevina veliko zaslug pridobil, dasiravno je stala ogromnih stroškov in pa sedaj se je izogiblje vsak in rajše vozi po stari cesti, ker je nova jako neukretno izpeljana. Pred kakima dvema letoma bile so one velike ceremonije, o katerih je „Slov. Narod“ svoj čas obširno pisal, ko je bil ta spominek odkrit. — Minulo nedeljo se je peljalo mnogo radovednih ljudi, da se prepriča o istinitosti te novice. In res! Glava predsednikova je čez polovico udarjena s krampom, sedaj so jo že doli sneli. Kdo je to prouzročil nam ni znano. „Freie Stimmen“ so v polni sapi zavpile, da je to sad vednega hujskanja proti „zaslužnemu“ deželnemu šefu in pa posledica zadajega vseslovenskega shoda. Mi dvomimo o tem, da bi slovenska roka provzročila to pobalistvo, ker s tem se vender ne bodo popravile neštete nam prizadete krivice, pač pa je mogoča, da je to naj-brž delo strupenih sovražnikov naših, ki hočeje s tem vso krivdo lepo zvaliti na Slovence. Saj se poznamo!

— (Atentat na usmiljeno sestro.) V nedeljo dopoldne, ko so šle v Gorici usmiljene sestre iz stolne cerkve, je neki Jakob Ussai v ulici Drossi večkrat z revolverjem ustrelil na jedno izmej njih. Izprožil je pet strelav proti sestri Anakliti in jo zadel v desno stegno. Napadalec so takoj zaprli. Govori se, da je bil svoj čas pet let v istem zavodu, kakor napadalec usmiljenka.

— (Izjemno stanje na Primorskem.) Tiste slovenske mladenčice iz goriške okolice, kateri niso 28. marca hoteli k naboru na živinski trg v Gorici, kamor jih je glavarstvo sililo, da bi ne šli skozi mesto, nego so se vrnili domov, je okrajno glavarstvo kar po vrsti kaznovalo. V županiji Solkan je bilo obsojenih 22 fantov po 25 gld., 11 po 20 gld., 1 po 30 gld., skupaj 806 gld.; v županiji Trnovo 11 po 20 gld., 1 po 30 gld., 1 po 10 gld., skupaj 260 gld.; v županiji Čapovan 4 po 20 gld., 2 po 30 gld., skupaj 140 gld.; v žu-

paniji Grgar 8 po 20 gld., 6 po 30 gld., 1 po 50 gld., skupaj 390 gld. Vsi fanti skupaj morajo plačati globe 1590 gld.

* (Dvobojem še ne bo konec!) Še predno je ministarski predsednik pozval posl. Wolfa na dvoboj, dogovorili so se bili poljski poslanci, da sumarnih žaljenj poljskega naroda ne bodo več trpeli. Posl. Vladimir Gniwosw, ritmojster v p., je v petek mej sejo poslanske zbornice posikal Wolfa, in mu sporečil, da poljski poslanci ne bodo več žaljenj poljskega naroda puščali nekažnovanih, ampak da bodo za vsako žaljenje tirjali zadoščanja z orožjem, toliko bolj, ker niti poljski niti drugi slovanski poslanci Nemcev nikdar kolektivno ne žalijo. Wolf je odgovoril, da ima vročo kri, na kar mu je Gniwosw rekel, naj se kroti in mirnejše vede. Wolf je na to pretrgal razgovor in rekel: Sicer sem Vam z veseljem na dispozicijo, na kar je Gniwosw odgovoril: Jaz Vam tudi, a ne z veseljem.

* (Potopljeni parnik „Ika“) so dvigali v Reški luki v ponedeljek zvečer. Dvigali so tudi že nekaj mrtvecev, kmete in tudi nekoga duhovnika. Zatrjuje se, da je bil sicer izvrstni kapitan „Ika“ ob času katastrofe vinen. Angleška ladja „Thyria“ je odjadrala v Barcelono. Dr. A. Magyar in njegova žena sta hotela na dan katastrofe z „Iko“ odpejati se na Reko. Suča pa ju je v zadnjem hipu zadržal. Dr. Magyar je podaril 100 gld. družinam ponesrečencev.

* (Najstarejši veteran iz vojne proti Francozom) je Avgust Schmidt v Volgsta na Pomeranskem Savil je 11. februarja 1897 l. svoj 102. rojstni dan. Rojen je bil l. 1795. ter se l. 1813 in 1814 prostovoljno boril proti Francozom. Avgust Schmidt je še precej krepek, vidi pa skoro nič več.

* (Realizem na gledališkem odru.) Sve tovnoslovni gledališki umetnik Ermene Zacconi igra sedaj na Dunaju. Zacconi se umisli v vsako ulogo toli živo da igra vsako ulogo tako naravno, da so vsi poslušalci v dno duše presunjeni. Ljudje, ki vidijo Zacconia, se tresejo od strahu na vseh udih plakajo od sočutja in obupavajo. Zacconi je velik umetnik in najsilnejši nositelj dramatizma realizma, ustavljajočega se patetičnemu klasicizmu. Prvi igralec dvornega gledališča, slavni pl. Sonnenthal, da je bil toli navdušen radi igre Zacconia, da mu je prihitel za kulise čestitat z besedami: „Divim se Vam — Vaše igranje je za nas katastrofa!“

* (Jubilej kralja Oskarja norvežanskega) se praznuje v Kristijaniji jako slovesno. Po velikem ljudskem sprevodu je kralj nagovoril raz balkona svoje palače občinstvo. Ponedeljek zvečer je bila velika razsvetljava, v prostorih prostozidarske lože pa je bil sijajen meščanski ples, katerega se je udeležil tudi kralj. Norveški kralj Oskar je tudi pesnik in pisatelj ter splošno simpatičen mož.

* (Strašen čin v italijanski kaznilnici) V Genovi je neki redar umoril jetnika Fornu. Preiskava je dokazala, da je Fornu umrl vled nečloveških udarcev na prsa. Radi tega je izgubilo službo veliko višjih uradnikov policije proti katerim se je začela sodna preiskava. Sploh je znano, da se gode v italijanskih kaznilnicah skoraj prav take policijske krutosti, kakor v klerikalni Španiji.

* (Logika Indijancev.) Marki of Lorne piše o svojem potovanju tudi sledeče: Bil je strašen mraz. Tesno v kožuho zaviti smo se pehali po ledu. Kar se nam pridruži glavni Indijanec popolnoma gol, le okrog ledij je imel usajati pas. Prav nič se ni zmenil za hudi mrz. Tedaj ga vprašam: Glavar, te li nič ne zebe? — Zakaj neki? — Ker je mrzlo. — Tu pri meni ni hujšega mraza kot pri tebi. — A pomisli, jaz sem v kožuho, dočim si ti popolnoma gol. — Tedaj se je Indijanec začudil. — Če te tako zebe, zakaj pa nimaš na obrazu kožna? — Ker smo vajeni imeti nepokrit obraz. — Dobro. Potem si misli, da imamo Indijanci povsod obraz, je dejal glavar ter odšel.

Književnost.

— „Planinski Vestnik“ prinaša v 9. številki obširen popis slavnosti Frischaufove šestdesetletnice v Mozirju, dne 8. septembra t. l. ter poleg slavljenečevega životopisa in očitka delovanja za razvoj slov. planinstva tudi njega sliko. Končno prinaša ta številka v „Društvenih vesteh“ večji broj beležk, dopisov ter književnih naznanil.

— Peronospora ali strupena rosa ter način, kako se tej bolezni obravna. — Govoril dne 27. maja 1897 na podučnem shodu središkoga hmelnega društva „Edinost“ Antoa Kosi, učitelj in posastnik v Središču — Maribor 1897. Na 24 straneh razlaga pisatelj: Kaj je peronospora ali strupena rosa? — Bakreno apnena zmes, gotov pripomoček zoper peronosporo. — Moč in uspeh bakrene apnene zmesi. — Kako naj se škropi? — Nekoliko besed o škropilnicah. — Dodatek o trtnem pisku ali črnem paležu. — Razprava je pisana dokaj poljudno, zato bo služila izvestno prav dobro našim priprostim slov. vinčarjem, kateri se hočejo natanko o navedeni trtni bolezni poučiti. Premožnejši vinogradniki naj bi delce pridno širili med priprosto ljudstvo vinorodnih krajev, kerist bo tudi

njih samih. Kujičica se dobi pri g. pisatelju A. Kosi v Središču na Štajerskem ter stane samo 10 kr., ako pa se naroči večje število iztisov, se cena še bolj zniža.

Brzojavke.

Dunaj 29. septembra. Uradni list javlja, da so premeščeni sodni pristavi: Ivan Pogačnik iz Vipave v Krško, dr. Anton Rogina iz Velikih Lašč v Novo mesto, dr. Fran Poček iz Konjic v Ljubljano, Fran Milčinski iz Idrije v Ljubljano in Alojzij Žebre iz Velikih Lašč v Postojino.

Dunaj 29. septembra. Sodnim pristavom v Logatcu je imenovan Karol Zottmann.

Dunaj 29. septembra. Vlada ne predloži jutri poslanski zbornici drž. proračuna.

Dunaj 29. septembra. Na zahtevanje tržaškega poštnega ravnateljstva je začelo tu kajšnje drž. pravdnistvo sodno postopati proti odgovornemu uredniku „Ostdeutsche Rundschau“, Edvardu Gerstgrasserju, in sicer radi žaljenja na časti. „Ost. Rundschau“ je bila trdila, da se na pošti v Ljubljani odpirajo in kradejo poštna pošiljatve.

Atene 29. septembra. Zagotovljeno je, da vzprejme parlament mirovno pogodbo, a ministerstvo odstopi. Novo ministerstvo sestavi Delyannis.

Pariz 29. septembra. Minister unanjih del Hanotaux je naročil francoskemu poslaniku na Dunaju, naj sporoči grofu Badeniju simpatije francoske vlade.

Narodno-gospodarske stvari.

Letni računi slovenskih posojilnic.

Spisal J. Lapajne.

(Dalje.)

Važnejši del računa je pa še drugi del, to je izkaz posojilničnega stanja ali bilanca, s katero mora posojilnica vsled lastnih pravil in vsled združnega zakona na dan priti. Temeljni nauki, kako je bilanco sestavljati, najde posojilnica v združnih pravilih; za vzgled naj si pa vzame tudi vzgledne račune drugih posojilnic. Toda vse to še ne zadostuje. Za sestavo čisto pravilne bilance je še treba natančna inventure; t. j. vsa števila je treba natančno izpisati še iz glavnih knjig v posebne tiskovine (O. P. R. v zalogi društvene tiskarne v Celji), ki služijo v sestavljanje letnih računov. Bilanca obsega — kakor znano — 2 koloni: aktivna (imetje) in pasiva (dolгови, zaveznanosti). V vsaki koloni je treba vsa števila do pičice natančno izračunati, in kjer le mogoče na dva načina. Prvo važno število mej aktivni je gotovina, kakoršna je bila zadnji dan v letu. Ta gotovina je že zapisana v prometu pri izdatkih, kjer zjednači svoto vseh dohodkov in izdatkov. Drugo število prve kolone so posojila. To število je že treba na dva načina izračunati, kakor se je bila tudi omenjena gotovina v teku leta in koncem leta na dva načina izračunila. Faktično ali dejansko stanje posojil dobiš, ako sešteješ dana posojila prejšnjega (starega) leta, za katero je bil že lani račun izdan in novo dana posojila baš minulega leta, za katero ravno račun sestavljaš. Od te svote je treba vrnena posojila odračunati. Isto število pa moraš tudi dobiti, ako iz posojilnih glavnih knjig napraviš inventar posojil s posebno tiskovino, ko namreč vsa dana posojila na to tiskovino izpišeš in vse sešteješ. Dokler se ti ta števila ne vjemajo, ne miruj, išči pomoto, da jo najdeš. Ob jednem pa v glavni posojilni knjigi račun vsake dolžne stranke tako zaključiti, da bode na prvi pogled razvidno, koliko je stranka koncem leta na kapitalu dolžna. — Tretje število v rubriki imetja so zaostale obresti. To število ne bi smelo pri nobeni posojilnici veliko biti. A ker se nikjer ne more temu ogniti, treba je to število natanko izračunati, in sicer pri vsakem posameznem dolžniku, kateri je na obrestih zaostal, na tisti poli (R), na kateri se je sestavljal inaenter posojil, od katerih se skoro pri vseh zavodih obresti za pol leta prevplačujejo. Zaostale obresti je vendar tako računati, da se jemlje pri vsaki stranki glede bilance v poštev le toliko obresti, kolikor bi jih bilo treba do konca leta šteti. Pridejati se smejo tudi zamudne obresti od teh zaostalih obrestih; toda te zamudne obresti pri zaostalih obrestih v bilančnem računu so le pri velikih zavodih nekoliko znatno število. — Četrto število utegnejo biti „naloženi denarji“. Skoro sleherna starejša posojilnica ima namreč kaj denarja preveč, kar naloži na obresti pri drugih denarnih zavodih, pri katerih ga lahko zopet vzdigne, kadar ga potrebuje. To število izračuni posojilnica na podlagi lanskega računa in na podlagi števil v prometu. Vjemati se pa mora to število tudi z dejansko svoto. — Kot daljno (peto) število pri „aktivnih“ so obresti tega naloženega denarja, kolikor se jih je nabralo do 31. dec. (Na tem mestu smo se spomnili, da je treba denarne zavode na

to opozoriti, da je dobro, ako od novega leta naprej nekaj dnij občevanje s strankami preneha, dokler niso lanske računi pri kraju. Če pa denarni zavod vendar le uraduje, in če se n. pr. sprejemajo obresti naloženega denarja, zapomni naj se, da to niso več obresti, marveč naloženi denar sam. Ali če se izplačujejo obresti hranilnih vlog, to niso več obresti, marveč že hranilne vloge.) (Dalje prih.)

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na svojo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla konec meseca naročnina, prosimo, da je o pravem času ponovno, da pošiljanje ne preneha in da dobé vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Vse leto . . . gld. 13.— | Četrti leta . . gld. 3-30
Pol leta . . . „ 6-50 | Jeden mesec . . „ 1-10
za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrti leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Vse leto . . . gld. 15.— | Četrti leta . . gld. 4.—
Pol leta . . . „ 8.— | Jeden mesec . . „ 1-40

Naročuje se lahko v vsakim dnevu, a h kratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne ohrani na doletno naročilo.

Upravišтво „Slovenskega Naroda“.

Za prebivalce mest, uradnike itd. Proti težkotam prebavljenja in vsem nasledkom mnogega sedenja in napornega duševnega dela je uprav neobhodno potrebno domače zdravilo pristni „Moll-ov Seidlitz-prasek“, ker upliva na prebavljenje trajno in uravnovadno ter ima olajševalen in tipilen učinek. Škatljica velja 1 gld. Po poštnem povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, na DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, znamenovan z varnostno znamko in podpisom. 3 (97—13)

Izborna deluje

Tanno-Chinin tinktura za lase

okrepuje in ohranjuje lasišče in preprečuje izpadanje las. Cena 1 steklenici z rabilnim navodom 50 kr.

Jedina zaloga

(90—38)

lekarna M. Leustek, Ljubljana, Resljeva cesta št. 1 zraven mesarskega mostu.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 25. septembra: France Znidaršič, voznik, 68 let, Cerkvene ulice št. 21, zastrupljenje krvi.

Dne 27. septembra: Dominika Pirc, krojačeva vdova, 79 let, Karlovska cesta št. 7, rak in ostarelost.

V deželni bolnici:

Dne 24. septembra: Volbenk Jochem, tesar, 50 let, srčna hiba.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306'2 m.

September	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm. v 24 urah
28.	9. zvečer	738.8	14.9	brezvetr.	jasno	
29.	7. zjutraj	738.4	11.9	sl. vzhod	megla	0.0
	2. popol.	737.1	21.7	sl. vsvzh.	jasno	

Srednja včerašnja temperatura 15.9°, za 2.8° nad normalom.

Dunajska borza

dne 29. septembra 1897.

Skupni državni dolg v notah	102 gld. 10 kr.
Skupni državni dolg v srebru	102 „ 10 „
Avstrijska zlata renta	124 „ 05 „
Avstrijska kronska renta 4%	101 „ 85 „
Ogerska zlata renta 4%	121 „ 75 „
Ogerska kronska renta 4%	99 „ 20 „
Avstro-ogerske bančne delnice	959 „ — „
Kreditne delnice	358 „ 10 „
London vista	119 „ 65 „
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58 „ 70 „
20 mark	11 „ 74 „
20 frankov	9 „ 52 „
Italijanski bankovci	45 „ 15 „
C. kr. cekini	5 „ 66 „

Dne 28. septembra 1897.

4% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	159 gld. — kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld.	189 „ 50 „
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	129 „ — „
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlsti zast. listi	98 „ 60 „
Kreditne srečke po 100 gld.	198 „ — „
Ljubljanske srečke	23 „ 50 „
Rudolfove srečke po 10 gld.	26 „ — „
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	165 „ 75 „
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	438 „ — „
Papirnat rubelj	1 „ 27 3/4 „

Gjuro Maletić

učitelj-ravnatelj v Kostrem pri Sv. Luciji, pošta Sušak pri Reki (Hrvatska) in izprašani učitelj za poučevanje in vzgojo gluhonemih, bivši učitelj na dež. zavodu gluhonemih v Zagrebu želi podučevati in vzgajati nekoliko (1459—3)

gluhonemih otrok

iz boljših rodbin bodi si dečki ali deklice, brez ozira na veroizpovedanje. Prevzame iste lahko v popolno oskrbo proti primerni nagradi.

Pouk na klavirju in citrah
se daje temeljito po lahko umevni metodi.
Križevniške ulice št. 2
(1476—2) II. nadstropje, na levi.

Učenec (1483—1)
se takoj vzprejme za specerijsko trgovino.
Več se izve v upravnistvu „Slov. Naroda“.

Iščem izučenega
trgovskega pomočnika
za svojo prodajalnico z mešanim blagom v Ajdov-
ščini. Ponudbe vzprejema
(1477—1) **Štefan Batič, trgovec.**

Posestvo
v Kresniškem Vrhu, obstoječe iz lesene hiše,
brama, hleva, poda, kozolca, svinjaka, potem paš-
nika, 3 njiv in 4 parcel hoste srednje vrste, na
lepem prostoru — kupna cena 3200 gld. — pro-
daja **Jože Jelencar**, gruntni posestnik v Kres-
niškem Vrhu št. 22. (1451—3)

Proda se takoj
80 praznih, dobro zamazanih, skoraj novih
vinskih sodov
od 300—800 litrov po izredno nizki ceni, eventu-
valno se zamenjajo ti sodi tudi za vino v isti vred-
nosti. Ponudbe naj se pošiljajo **Alojziju Ošif-**
čiču v Starem trgu na Notranjskem. (1452—2)
Ob enem priporočam svojo zalogo pristnih
istarskih vin in Koslerjevo pivo po najnižji ceni.

št. 32.812. **Ustanova.** (1430—2)

Za dōbo prihodnjih treh let, t. j. za 1898., 1899. in 1900. leto, pode-
liti je dvema deklicama **Katarine Warnuss-ove** ustanovo za
vzgojo deklic v znesku 126 gld. na leto.
Pravico do te ustanove imajo deklice, ki so ustanovnici v sorodu, ali
pa, ko bi takih ne bilo, hčere ljubljanskih meščanov.
Prošnje, opremljene s potrebnimi dokazili, vložiti je pri podpisnem
magistru do 20. oktobra t. l.
Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane
dné 16. septembra 1897.

Prodaja mošta.
400 hektolitrov
letošnjega iz najzlahtnejših trt pridelanega mošta
kakor tudi
15 hektolitrov slivovice
proda (1480—1)
grajsko upraviteljstvo Dugoselo pri Zagrebu.

Zgradba.
Posojilnica v Črnomlju, registrovana zadruga z neomejeno za-
vezo, oddajala bode
zgradbo posojilnične hiše
potom licitacije
dné 25. oktobra t. l. ob 10. uri predpoludne
v posojilnični sobi.

Vse delo z materijalom vred cenjeno je 22.658 gld. 82 kr. Do
stavljaja se, da je na licu mesta že pripravljenega kamna 40 kub. sežnjev in
125.000 debele opeke, kakor tudi prav blizu 322 vagonov vgašenega apna,
kar bode moral prevzemnik od posojilnice prevzeti po isti ceni, kakor njo
stane. Razun tega se bode od stare hiše, katero bode posojilnica posebej
prošiti dala, tudi nekaj rabljivega kamna in opeke dobilo. Koliko bode tega,
določil bode inženir, kateremu je vodstvo zgradbe izročeno, in bode prevzem-
nik tudi ta materijal po isti ceni plačal, kakor prej navedeni. Vse skupaj
oddalo se bode le jednemu samemu podjetniku.
Vadija vložiti bode 2265 gld. v gotovini ali v državnih obligacijah po
kurzni vrednosti ali pa v knjižicah kake hranilnice ali posojilnice z neome-
jeno zavezo.
Vzprejemalo se bode tudi pismene ponudbe (oferti) do 10. ure dne
licitacije. Ofertu mora biti priložen vadij in kolek 50 kr. in mora biti v
istem natančno izraženo, po kateri ceni se hoče delo prevzeti in da se ponu-
jalec vsem pogojem brez pridržka podvrže. Ponujalec mora svoj podpis in
naslov natančno dostaviti. Nejasni oferti se ne bodo vpoštevali.
Proračun in načrti ležé pri posojilnici v Črnomlju vsakteremu na ogled.
(1489—1) **Ravnateljstvo.**

Pušpern (Preisselbeeren)
pošilja **Vinko Cerne**, Gorje pri Bledu 1 kilo
po 32 kr. franko na vsako pošto postajo. Ako se
ga več kupi, veliko ceneje. (1469—2)
Ces. kr. avstrijske državne železnice

Izvod iz voznega reda
veljavnega od 1. junija 1897.
Odhod iz Ljubljane (juž. kol.). (962-222)
Proga iz Trbiža.
Ob 12. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec,
Franzenfeste, Ljubno; des Selsthal v Ansees, Ischl, Gmunden, Solnograd,
Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inmost, Bregeno, Gurth, Genevo, Pariz,
des Klein-Reifling v Steyr, Lino, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri
5 min. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Poutabel, Beljak, Celovec, Franzen-
feste, Ljubno, Dunaj; des Selsthal v Solnograd, des Klein-Reifling v
Steyr, Lino, Budejovice, Pizenj, Marjine varé, Heb, Francove varé,
Karlove varé, Prago, Lipako. — Ob 11. uri 50 min. dopoldne osebni vlak
v Trbiž, Poutabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selsthal, Dunaj. — Ob 4. uri
2 min. popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzenfeste,
Ljubno des Selsthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inmost,
Bregeno, Gurth, Genevo, Pariz; des Klein-Reifling v Steyr, Lino, Budej-
ovice, Pizenj, Marjine varé, Heb, Francove varé, Karlove varé, Prago,
Lipako, Dunaj via Amstetten. — Ob 5. uri 33 min. popoldne osebni vlak
v Lesce-Bled, (le ob nedeljah in praznikih.) — Ob 7. uri 46 min. svečer
osebni vlak v Lesce-Bled.
Proga v Novo mesto in v Kočevje.
Ob 6. uri 16 min. zjutraj mešani vlak. — Ob 12. uri 55 min. po-
poludne mešani vlak. — Ob 6. uri 30 min. svečer mešani vlak.
Prihod v Ljubljano (juž. kol.).
Proga iz Trbiža.
Ob 5. uri 52 min. zjutraj osebni vlak s Dunaja via Amstetten,
Solnograda, Lince, Steyra, Gmündena, Ischla, Ansees, Pariza, Genevo,
Gurtha, Bregena, Inmosta, Zella ob jezeru, Ljubna, Celovca,
Beljaka, Franzenfeste. — Ob 7. uri 55 min. zjutraj osebni vlak iz Lesce,
Bleda. — Ob 11. uri 20 min. dopoldne osebni vlak s Dunaja via Amstetten,
Karlovih varov, Heba, Marjinih varov, Pizenja, Budejovice, Solnograda,
Lince, Steyra, Pariza, Genevo, Gurtha, Bregena, Inmosta, Zella ob jezeru,
Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Lince, Poutabla. — Ob 4. uri 57 min.
popoldne osebni vlak s Dunaja, Ljubna, Selsthal, Beljaka, Celovca,
Franzenfeste, Poutabla. — Ob 9. uri 6 min. svečer osebni vlak s Dunaja
via Amstetten in Ljubno, iz Lipekega, Prago, Francovih varov, Karlovih
varov, Heba, Marjinih varov, Pizenja, Budejovice, Lince, Steyra, Solnograda,
Beljaka, Celovca, Poutabla. — Ob 10. uri 25 min. svečer osebni vlak iz
Lesce-Bleda, (le ob nedeljah in praznikih.)
Proga iz Novega mesta in iz Kočevja.
Ob 8. uri 19 min. zjutraj mešani vlak. — Ob 2. uri 52 min. po-
poludne mešani vlak. — Ob 8. uri 35 min. svečer mešani vlak.
Odhod iz Ljubljane (drž. kol.) v Kamnik.
Ob 7. uri 28 min. zjutraj, ob 9. uri 5 min. dopoldne, ob 6. uri
50 min. svečer, ob 10. uri 25 min. svečer. (Poslednji vlak le ob nedeljah
in praznikih.)
Prihod v Ljubljano (drž. kol.) iz Kamnika.
Ob 6. uri 56 min. zjutraj, ob 11. uri 8 min. dopoldne, ob 8. uri
30 min. svečer, ob 9. uri 55 min. svečer. (Poslednji vlak le ob nedeljah
in praznikih.)

Učenca
iz dobre hiše in z dobrimi spričevali vzprejme se
tako v trgovino z drobnim blagom. (1488)
Več se izve pri **Ignacijju Žargi-ju** v
Ljubljani, Sv. Petra cesta, Mayr jeva hiša.

Prostovoljna razprodaja.
Anton Celaro z Glino pri Viču razproda
prostovoljno svoje
štiri hiše
št.: 41, 59 in 60 v Novi vasi pri Viču.
Kupci vabijo se, da se oglase v nedeljo, 3. oktobra
tega leta popoldne ob 3. uri pri županstvu na
Viču, kjer se bode prodaja vršila. (1466—3)

Veliko množino
brinovih jagod
prav dobrih dalmatinskih in kraških ima na prodaj
po najnižji ceni (1470—2)
Anton de Gleria v Dol. Logatci.
Uzorce pošilja brezplačno.

Posestvo je na prodaj
blizu št. Jurija ob juž. žel. za nizko ceno
5000 gld., ker se lastnik popolaoma odtegne
javnemu življenju. Na hiši ostane lahko 1750 gld.
vknjiženih, torej je izplačati le 3250 gld.
Pri hiši je trgovina z mešanim blagom, go-
stilna za potnike, žganjetoč in tabačna trafika, poleg
tega tudi lep hlev in nekaj zemljišča.
Več pove **Adolf Etchberger** v Slivnici
(Schleinitz) pri št. Juriji ob juž. žel. (1486—1)

Naznanilo.
Najinim cenjenim p. n. odjemalcem v Ljubljani in okolici
v blagohotno vednost, da sva dosedanje prodajalniške prostore
znatno razširila. Od sedaj nadalje nahaja se oddelek za go-
spode v dosedanjih pritličnih prostorih, oddelek za dame pa v
I. nadstropji, kjer se je na novo priredil

damski salon
v kateri je dohod iz spodnjih prostorov, in v katerem je od-
delek za deklice in otroke ločen.
Vse za prihodnjo jesensko in zimsko dōbo v zalogi se na-
hajajoče obleke za gospode in dečke, površniki, haveloki, menči-
kofi, in otroške oblačila so iz najtrajnejšega tu- in inozemskega
sukna po najnovejšem dunajskem kroju napravljene. Vsakej
obleki je za poznejše poprave pridejanih nekaj odrezkov.
V damski konfekciji so najnovejši pariški, berlinski in
dunajski modeli za jopice, ogrinjala, pelerine in capes v največji
izberi in po različnih cenah v zalogi. Istotako v otroški in dekliški
konfekciji najnovejše.
Omenjajoč še, da z nama pri istej dobroti blaga ne more
v ceni nihče tekrovati, vabiva najudaneje p. n. občinstvo, naj
si ogleda naše podjetje, ne zahtevajoč, da kaj kupi ter se pri-
poročava z odličnim spoštovanjem (1375—6)

Gričar & Mejač
Ljubljana, Prešernove (Slonove) ulice št. 9.

Koncesijoniran po vis. c. kr. ministerstvu z odredbo z dné 7. maja 1894, št. 5373.

Severno-nemški Lloyd
v Bremenu.

Brzoparniške vožnje v Newyork:
Iz Bremena ob torkih in sobotah.
Iz Southampton ozir. Cher-
bourg ob sredah in nedeljah.
Iz Geneve oziroma Neapolja
via
Gibraltar
2-3krat mesečno.

Bremen-Sev. Amerika.
V Newyork.
V
Baltimore.
Prekomorska vožnja
v Newyork
7-8 dnij.

Bremen-Juž. Amerika.
V Montevideo.
V Buenos
Aires.

Bremen-Istočna Azija.
V Kino.
V
Japan.

Bremen-Avstralija.
V Adelaide,
Melbourne,
(1077—19) Sydney.

Najboljša in najcenejša
potovalna prilika.

Generalno ravnateljstvo v Ljubljani:
Edvard Tavcar.

Notarski kandidat

slovenskega jezika zmožen, se takoj namesti. Ponudbe z referencami in naznambo plače naj se pošiljajo

Karolu Riebler

(1487—1)

notarju v Celovcu.

H. Böltche v Zagrebu

Maksimir, glavna cesta 130, Nikoličeva ulica 2

ponuja po ceni

sadna, drevoredna, senčnata in nakitna drevesa in grmovja. (vsake velikosti in vrste.)

Dalje smrekovine, velike ananas-jagode, špaglove sadike in blago iz šole. (1458—2)

Tudi se izdelujejo svetilni aranžementi, kakor venci, cvetke in dekoracije okusno in po ceni.

Prodajo se

tri hiše

posamezno ali skupno, s potrebnimi hlevi in vrtovi v trgu Cerknica. Hiše so v dobrem stanu ter na najlepšem kraju pri farni cerkvi in urejene za trgovino, gostilno ali oddajo stanovanja fitnikom. Kupci nastopijo lahko takoj posest. Oglasiti se je pisмено pri

Ivanu Žitnik-u

(1471—2)

posestniku v Cerknici.

Štev. 432.

(1481—2)

Razpis službe.

Pri c. kr. notarski zbornici v Ljubljani odda se služba

tajnika.

Uradne ure le popoldne od 3. ure naprej. Honorar po dogovoru.

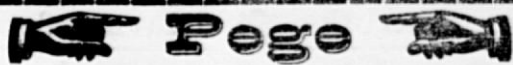
Prosilci za to službo vložijo naj svoje prošnje do 10. oktobra t. l. pri notarski zbornici v Ljubljani.

Ivan Gogola

t. č. predsednikov namestnik.

Dva učenca

vzprejmeta se takoj v špecerijski in železninski trgovini. — Več se izve v posredovalnici A. Kališ-a, Jurčičev trg. (1456—2)

odpravi v 7 dneh popolnoma (1292-9)

dr. Christoff-a izborni, neškodljivi

Ambra-crème

jedino gotovo učinkujoče sredstvo proti pegam in za olepšanje polti. Pristno v zeleno zapečatenih izvirnih steklenicah po 80 novč. ima na prodaj Jos. Mayr-ja lekarna v Ljubljani.

RONCEENO

najmočnejša naravna arsen in železo sodružujoča mineralna voda

priporočavana od prvih medicinskih avtoritet pri:

anemiji, klorosi, poltnih, živčnih in ženskih boleznih, malariji itd. (1263—5)

Pitno zdravljenje uporablja se skozi celo leto.

Zaloga v vseh trgovinah z mineralno vodo in lekarnah.

Nagrobne vence

v največji izberi in po najnižjih cenah

trakove k vencem

z ali brez napisov

v vseh barvah

(98—73)

priporoča

Karol Recknagel.

Ed. Mahr

dovoljuje si s tem častitemu p. n. občinstvu najljubše naznanjati, da je svojo

trgovino parfumov, toaletnih in pisalnih potrebščin

15. septembrom t. l. zopet otvoril

v Židovski ulici, Gerliczy-jeva hiša, št. 4 ter prosi udano za blagovoljni obisk. (1393—5)

Parni stroj

18 konjskih moči s kotlom vred, nekaj strojev za obdelovanje lesa in transmisij itd.

se po ceni oddajo od neke južnoštajerske postaje. Pojasnila daje Schnabl in Co. v Trstu. (1472—2)

Ukradena

je bila dec. 29. avgusta t. l. 9 let stara kobila posestniku in mlinarju Jožefu Senica v Cvetkoveh pri Veliki Nedelji. Kakor se je zvedelo, je bila gnana preko dravskega mosta v Ptuij. Znamenja: Kobila je po gornjem životu bela, po bedrih gročasta, ima kučet na ksebnji strani manjši, na zadnji levi nogi jej manjka nekaj roga in ima na prsah (pod komatom) malo znamenje v velikosti krajcarja. — Kdor bi kaj izvedel, naj to gori ime-novanemu lastniku proti primerno dobri plači bitro naznani. (1478—2)

Vrt se odda v zakup.

Za čas od dne 25. januarja 1898 naprej se odda v zakup vrt, kateri se nahaja v varni legi in skoraj sredi mesta pri hiši v Ljubljani, Gradišče št. 16.

Vrt je prostran, ima površine za šest vrst gredic, dalje dva zidana, s steklom krita gredičnjaka, zidan cvetličnjak in pa zidan rastlinjak, katera oba mejita na v sredi med njima se nahajajoče stanovanje za vrtnarja, obstoječe iz pritlične sobe in kuhinje, iz pristranske sobe in pa iz podzemeljske kleti, namenjene za shrambo.

V slednji se nahajata dva ognjišča za cvetličnjak oziroma za rastlinjak. V rečenem vrtu se izvršuje vže dolgo vrsto let umetno in trgovinsko vrtnarstvo.

Zakupne ponudbe izročajo se naj lastniku Dr. Franu Munda, odvetniku v Ljubljani. (1183—15)

Kavarna Valvazor!

Kavarna Valvazor je zopet otvorjena!

Čast mi je slavnemu občinstvu v mestu in na deželi, sosebno pa svojim častitim nekdanjim obiskovalcem najudaneje naznanjati, da sem

v novozgrajeni Mayr-jevi hiši Sv. Petra cesta št. 2

zopet otvoril nekdanj tako priljubljeno

kavarno Valvazor.

Novi z največjo udobnostjo opremljeni prostori z najlepšim razgledom na Ljubljano in drevored ob nje obrežji.

Visok zračen lokal!

Časopisi, politični in ilustrovani, v različnih jezikih so vedno na razpolago. Dobre pijače in točna postrežba zagotovljena.

Iskreno zahvaljujoč vse svoje častite nekdanje obiskovalce kavarne Valvazor v Špitalskih ulicah, vabim sedaj iste, kakor tudi drugo slavno občinstvo v Ljubljani in na deželi, naj me blagovoli i nadalje obiskovati v novi moji kavarni.

V nadi, da me niso pozabili in da mi zopet izkažejo čast obiska, biležim

z najodličnejšim spoštovanjem udani

Andrej Stuppan

lastnik kavarne Valvazor.

(1490—1)